

*Marjeta Drobnič***SLIKA S KONCA STOLETJA**

Babico so odpeljali v bolnišnico, ker se je preveč najedla in potem bruhala tako močno, da se ji je v želodcu nekaj zataknilo in ji je na usta privrela kri. Hotela je poklicati sosedo, saj so bile stene dovolj tanke, toda dedek jo je povlekel k sebi na kavč, kjer je moral zaradi bolezni sede preživljati noči, in ji zatisnil usta. Babica se je sicer upirala, ampak v tistem trenutku je bila pre-slabotna, da bi dedka odrinila in poklicala sosedo ali rešilca. Dedek pa se je rešilca bal. Vselej kadar se je prikazal, je odpeljal ali babico ali njega in ju potem pustil v hladni bolniški sobi med hladnimi zdravniškimi instrumenti in prsti, ki so brskali po sivi, utrujeni telesni notranjosti. Ne, za nič na svetu ne bo pustil babice od sebe. Potem jo bo moral spet dolge dneve čakati in medtem prenašati koga, ki ga bo sicer hotel razbremeniti, v resnici pa bo z brskanjem in razmetavanjem le zmedel njegov življenjski ritem in mu naredil več dela kot koristi. A babica je vedela, da ne more kar tako krvaveti. Ko se je dedek utrudil in zadremal, je odmaknila njegovo roko in začela klicati sosedo. Pravzaprav je bolj grgrala kot klicala, a zadostovalo je. Kmalu je pozvonilo. Dedek se je šele zdaj predramil, sumničavo pogledal okrvavljeno babico, ki se je malo naredila, kot da spi, in počasi odšel odpirat vrata. In tam je čakala sosedo. Vedel je, kaj bo sledilo: večdnevno, neskončno čakanje, da se bo babica vrnila. Morda jo bo medtem celo enkrat ali dvakrat videl v tistem priskutnem, sterilnem prostoru, kako bo bleda ležala v postelji, medtem ko bo sam sedel v kotu na drugem koncu sobe. Zanj tam babica sploh ni bila babica in on ne dedek.

Rešilec jo je res odpeljal in naslednji dan sta se že zjutraj prikazala vnuka, da bi dedku pomagala. Takoj jima je zabičal, naj nikar ne prestavljata stvari in ne brskata po njegovem stanovanju, sicer ju bo nagnal. Onadva pa, ah, daj no, dedi, in sta se prijazno in bedasto režala. To je šlo dedku najbolj na živce, ta prijazno prizanesljivi bedasti smeh. Zakaj sta sploh prišla? Skupaj so pojedli kosilo, med katerim je dedek strmel v televizijski ekran in se delal gluhega, kadar ga je kateri kaj vprašal. Ni se mu dalo odgovarjati, živel je več kot osemdeset let in ni se mu več dalo odgovarjati na nepomembna in

malo neumna vprašanja. Rad se je pogovarjal samo še z babico, ona pa je bila zdaj v tisti tuji, beli postelji. Bolnišnica je bila daleč stran, zunaj mesta, tako da je bilo treba iti z avtobusom ali vlakom. Čeprav je stala med zelenjem, skoraj v gozdu, v naravi, je bilo to zanj kvečjemu breme, saj je hodil precej težko in počasi. Ampak ko je bil mlad..., med vojno, na primer... Prehodel in pretekel je dneve in noči, pa ni bil nikoli utrujen. Razen kadar je sedel in si prižgal cigareto: takrat ga je dim potegnil drugam, veke so postale težke...

Po kosilu sta vnuka oznanila, da bodo šli obiskat babico. Tja naj bi jih sosedja peljala z avtom, vrnili pa naj bi se z avtobusom. Dedek se je obril, si nadel svežo srajco in zlikane hlače in si povrh oblekel sivo jopico. Potem so se odpeljali.

Babica je ležala v beli postelji v beli sobi in tudi njena lica so bila vsa bela in upadla. Ko jih je zagledala, se je potrudila in naredila še bolj trpeč obraz. Dedek se je približal postelji, prijel babico za roko in jo poljubil na usta. Vnuka sta se ji nasmejano približala in ji takoj povedala, da bo ostala v bolnišnici samo dva dni, saj zdravniki pravijo, da ni nič hudega. Samo naj se malo manj baše, sta še dodala, to pa je ona sama že tako ali tako dobro vedela. Dedek je sedel na stol v kotu in se zazrl skozi okno. Norček, je povedala babica vnukoma, kar usta mi je tiščal, da ne bi vpila; noče, da grem v bolnišnico. Vnuka sta se nasmehnila, babica se je nasmehnila, dedek je gledal ven. Sinovi, hčere, vnuki... Ni več čisto zagotovo vedel, kateri je kateri in kam in h komu kdo spada. O tem se mu tudi ni dalo razmišljati. Želel si je samo, da bi ju z babico pustili pri miru. Ampak babica je bila kar rada v družbi, nadvse rada je govorila, še posebno, če je medtem tudi kaj dobrega pojedla. Sam pri sebi je zmajal z glavo. Od daleč je k njemu priplaval babičin smeh. Družina, se pravi sinovi in vnuki, so mu nekoč prepovedali kopiciti zaloge najnujnejše hrane za preživetje in brskati po smeteh. Ampak dedek je vedel, kaj je vojna. Že dvakrat jo je moral preživeti, ve, kaj je lakota, ve, kako je, če ostaneš dolge dneve brez kruha. No ja, pravzaprav se prve ni ravno zavedal, ker je bil še otrok, toda vseeno se mu je zdelo, da je bil že od prvega trenutka na svetu lačen. Ozrl se je po beli sobi. Vnuka in babica so se pogovarjali in smejali, čeprav je babica kar naprej ponavljala, da se ne sme smejati, ker jo odprta rana v želodcu neznosno boli. Kadar je pretiravala, se je dedek zmeraj delal, da je ne sliši. Bolnik na sosednji postelji je zastokal. Dedek je spet pogledal ven. Smrt je dobro poznal. Verjetno, no, zanesljivo je tudi on sam koga ubil. Med vojno. Ampak nikoli neposredno. Samo s topom. Tako daleč se pa ni videlo, ali je bil kdo zadet in mrtev. Najbrž je bil, saj navsezadnje so zmagali in dobil je medaljo. Potem je bil strojevodja v lokomotivi in nekoč je v njegov vlak treščil nek drug vlak zaradi napačno nastavljenih kretnic. Preživel je po čudežu. Mrtvih je bilo čez dvajset. Zato je bil navajen smrti in prav nič se je ni bal, kje pa, še spomnil se ni nanjo, razen kadar si je ni zaželel kot odrešite-

ljice. Drugače pa mu je bila čisto nepomembna. Njega so bolj vznemirjali še užitni ostanki hrane po smeteh. To je bilo pomembno. Lakota je huda stvar. Bolezen. Vojna je huda stvar. On je že videl vse to, saj je živel skoraj celo stoletje. In si je prikimal.

Vnuka sta ga poklicala, ker je čas obiskov minil. Dedek je spet stopil k postelji, stisnil babičino roko, jo pobožal po laseh in poljubil na usta. In ona se je srečno nasmehnila.

Ko so odhajali ven, je dedek pogledal na svojo veliko ročno uro in ugotovil, da bodo morali pohiteti, če hočejo ujeti avtobus, ki je vozil na pol ure. Hitro so odkorakali proti postajališču in res, ko so prišli za ovinek, so naprej ob poti zagledali avtobus s peščico vstopajočih ljudi. Dedek je stopil hitreje, vnuka pa sta samodejno stekla proti avtobusu in vpila vozniku, naj počaka. Ustavila sta se pri vratih in eden je začel brskati po žepih za denarjem.

»Poglej,« ga je dregnil drugi, »poglej dedka. Saj je v copatih.«

Prvi je dvignil pogled in oba sta se zastrmela nazaj.

Po peščeni potki in zlatem sončnem prostoru se je dedek trudil, da bi hodil kar najhitreje. Bil je obrit, v beli srajci, sivi jopici in zlikanih hlačah. Na nogah je imel svoje udobne domače copate. In dedek je vedel, da je treba pohiteti, da mora voznik odpeljati točno ob določeni uri, če hoče vestno opraviti svoje delo.